

Saarnajuuria Sansan kolehtipyhän 5.3.2023 saarnaa varten

- Juuria kokoili Mikko Matikainen

2. paastonajan sunnuntai "rukous ja usko"

Evankeliumiteksti Mark 9:17-29

17. Eräs mies väkijoukosta sanoi Jeesukselle: "Opettaja, minä toin poikani sinun luoksesi. Hänessä on mykkä henki. 18. Se ottaa hänet valtaansa missä vain. Se paistaa hänet maahan, ja hän kuolaa ja kiristelee hampaitaan ja menee aivan jäykäksi. Pyysin, että opetuslapsesi ajaisivat hengen pois, mutta ei heistä ollut siihen."

19. Silloin Jeesus sanoi heille: "Voi tätä epäuskoista sukupolvea! Kuinka kauan minun on vielä oltava teidän keskuudessanne? Kuinka kauan minun pitää kestää teitä? Tuokaa poika minun luokseni." 20. He toivat pojan Jeesuksen luo. Jeesuksen nähdessään henki heti kouristi poikaa, ja tämä kaatui, kieriskeli maassa ja kuolasi. 21. Jeesus kysyi pojan isältä: "Kuinka kauan hänellä on ollut tämä vaiva?" "Pienestä pitäen", vastasi mies. 22. "Henki on monet kerrat kaatanut hänet, jopa tuleen ja veteen, jotta saisi hänet tapetuksi. Sääli meitä ja auta, jos sinä jotakin voit!" 23. "Jos voit?" vastasi Jeesus. "Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo." 24. Silloin pojan isä heti huusi: "Minä uskon! Auta minua epäuskossani!"

25. Kun Jeesus näki, että väkeä tuli aina vain lisää, hän käski saastaista henkeä sanoen: "Mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua: lähde pojasta äläkä enää mene häneen!" 26. Henki huusi, kouristi poikaa rajusti ja lähti hänestä. Poika jäi makaamaan elottoman näköisenä, ja monet sanoivatkin: "Nyt hän kuoli." 27. Mutta Jeesus tarttui häntä kädestä ja auttoi hänet jalkeille, ja hän nousi.

28. Kun Jeesus sitten oli mennyt sisään ja vain opetuslapset olivat paikalla, nämä kysyivät häneltä: "Miksi me emme kyenneet ajamaan sitä henkeä pojasta?" 29. Hän vastasi: "Tätä lajia ei saa lähtemään muulla kuin rukouksella."

Markuksen evankeliumin painopisteistä:

Markuksen evankeliumin keskeisin sanoma tiivistyy jakeeseen: "Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta." (Mk. 10:45) Luku luvun jälkeen Markus avaa Kristuksen elämän kahta näköalaa eli palvelua ja kärsimystä.

Markuksen tiiviissä evankeliumissa Jeesus näyttäytyy jatkuvasti liikkeellä olevana palvelijana, joka reagoi välittömästi Isän tahtoon ja toimii tinkimättömästi tämän tahdon toteuttajana. Saarnaamalla, opettamalla ja parantamalla hän kohtaa ihmisten tarpeet ja hädän aivan kuoleman rajoille asti.

Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus antaa seuraajiensa tehtäväksi jatkaa työtään ja palvelutehtäväänsä antamallaan voimalla. Hänen omansa tulisi seurata täydellisen Jumalan palvelijan askeleita ja soveltaa hänen mielenlaatuaan omaan elämäänsä.

Näin jokainen Markuksen evankeliumissaan esittämä kohtaaminen sisältää opetusta siitä, miten tärkeää meidän on kohdata toisia ihmisiä ja palvella heitä Jumalan rakkaudella ja lohdutuksella. Tämä näkökulma pitää paikkansa myös tämän päivän saarnatekstin suhteen. Jeesus antaa mallin, kutsuu seuraamaan ja soveltamaan esimerkkiään.

Markuksen evankeliumin kirjoittaja tunnetaan parhaiten latinankielisellä nimellä Marcos. Juutalaisissa piireissä hänestä puhutaan myös hänen heprealaisella nimellään Johannes.

Apostolien teoissa 12:12, 25 häneen viitataan:” Johanneksen, jota kutsutaan / kutsuttiin myös Markukseksi.”

Mitä tapahtui juuri ennen saarnatekstiä?

Markuksen evankeliumin luvun kahdeksan lopussa Jeesus puhui tulevasta kuolemastaan. Sitten hän avaa näkökulmia siitä, miten häntä seurataan. Jeesuksen seuraaminen näyttäytyy itsensä kieltämisellä, ristin ottamisena ja oman elämänsä alttiiksi laittamisesta Jeesuksen tähden. Kysymys on herran seuraamisesta pystypäin ja häpeämättä.

Tähän väliin pieni ajatus Paavalilta:

Paavalin opettaa, että seurakunta on Kristuksen ruumis. (1. Kor. 12:12-31) Jokaisen Jeesukseen uskovan keho on Pyhän Hengen temppele. (1. Kor. 6:19-20) Kulkiessaan ja kohdatessaan ihmisiä maan päällä Jeesus toimi oman ruumiinsa kautta. Hän kosketti, opetti, paransi, karkotti pahoja henkiä ja oli läsnä. Tänä päivänä hän tekee samalla tavalla.

Hän toimii edelleen ruumiinsa kautta. Tämän ruumiin muodostavat seurakunnan jäsenet, sinä ja minä. Se miten Jeesus toimi tuolloin, samaa hän haluaa meidän tekevän. Ei omassa voimassamme tai uskomme varassa, vaan Jeesuksen antamalla uskolla ja voimalla, jonka Pyhä Henki antaa.

Markuksen luvun yhdeksän alku ja taustaa evankeliumille:

Luvun yhdeksän alussa Jeesuksen meni vuorelle yhdessä Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen kanssa. Siellä Jeesuksen hahmo muuttui ja hänen pukunsa ja olemuksensa hohti. Elia ja Mooses ilmestyvät ja keskustelivat Jeesuksen kanssa. Opetuslapset näkivät tämän. He kuulivat äänen:” tämä on minun rakas poikani, kuulkaa häntä.” Tuo oli voimakas hengellinen kokemus.

Samoihin aikoihin muut yhdeksän kohtasivat ”mykän hengen” aiheuttaman haasteen. He kohtasivat isän hädän. Mykkä henki paiskoi poikaa maahan, hän kuolasi, kiristeleli hampaitaan ja meni aivan jäykäksi. Vaikka opetuslapset yrittivät auttaa, ajaa ”mykkää henkeä” pois tai parantaa, niin he eivät onnistuneet.

He joutuivat varmasti hämilleen, sillä aiemmin Jeesus oli antanut heille tehtävän ja valtuutuksen tällaisiin tekoihin. Tästä valtuutuksesta voit lukea Mk. 3:13-15 ja Mk.6:7-8,12-13. Niissä opetuslapset karkoittivat monta paha henkeä, voitelivat öljyllä sairaita ja näkivät parantumisia. Pojan kohdalla aiempi voima näyttää valuneen maahan ja ihmisen voimattomuus kärsimyksen edessä tulee näkyviin.

Jeesus ja vuorelta tulleet kolme opetuslasta tulevat tilanteeseen, jossa yhdeksän opetuslapsen ympärillä on suuri ihmisjoukko ja fariseuksia, jotka väittelevät heidän kanssaan. Jeesuksen saapuminen saa paikalla olleet hämmennyksiin. He tulivat Jeesuksen luokse ja tervehtivät häntä. Saarnateksti ja koko tapahtumasarja alkaa Jeesuksen kysymyksestä:” Mikä väittely täällä on?”

Opetuslasten erilainen lähestymiskulma saarnatekstin tapahtumiin:

- 1) Pietari, Jaakob ja Johannes tulevat suuren hengellisen kokemuksen keskeltä He ovat kokeneet taivaallista kirkkautta. Ehkä he eivät vielä olleet tointuneet tästä, tullessaan tilanteeseen.
- 2) Muut yhdeksän muuta opetuslasta ovat keskellä painetta. He eivät olleet onnistuneet auttamaan miestä, jonka poikaa vaivasi mykkä henki. Epäonnistuminen vaivaa eikä ihmisten pettymys ja fariseusten kanssa väittely helpota heidän oloaan.

On hyvä tiedostaa, että ihmisinä tulemme samaan tapahtumaan erilaisista taustoista ja kannamme mukamme omaa kokemusmaailmaamme. Kirkkoon tulijat tulevat omista taustoistaan käsin

kantaen mukanaan elämänsä iloja ja suruja. On tärkeää puhua hellästi, rohkaisevasti ja rohkaisevasti, jotta emme riko sisäisesti kovilla olevaa. On hyvä rukoilla saarnaa valmistellessaan, ennen saarnaa ja huokailla Herran puoleen saarnatessaan...

Jakeittaista saarnatekstin läpikäyntiä:

Mk. 9:16–18

Jeesus tuli kolmen oppilaansa kanssa ilmestysvuorelta ja tulee tilanteeseen, jossa kansaa on koolla. Menossa on jonkinlainen väittely, jossa toisena osapuolena on hänen yhdeksän opetuslastaan ja toisena osapuolena lainopettajat.

Kansa näkee Jeesuksen ja juoksee hänen luokseen. Jesus kysyy kansanjoukolta, että mitä täällä tapahtuu. Mistä on kysymys? Päivämme evankeliumi lähtee liikkeelle tästä kysymyksestä ja alkaa miehen vastauksesta keskeltä väkijoukkoa.

Mies puhuttelee Jeesusta opettajana. Hän kertoo pahan hengen vaivaamasta pojastaan. Epätoivoinen isä toi nyt poikansa Jeesuksen luokse. Isä oli pyytänyt Jeesuksen oppilaita auttamaan, ajamaan pois pahan hengen tai parantamaan, mutta opetuslapset eivät tähän kyenneet.

Isä kertoo, miten mykäksi hengeksi esitelty voima on mykistänyt pojan ja paiskaa hänet maahan. Maassa poika kouristelee, suusta tulee vaahtoa, hän kiristelee hampaitaan ja menee aivan jäykäksi. Poika tulee paiskatuksi maahan, hän kouristelee, vaahtoa tulee suusta, hän kiristelee kovaäänisesti hampaitaan ja menee aivan jäykäksi. Jo tästä kerrotusta voi ymmärtää isän syvän epätoivisuuden ja hänen perheensä epätoivon.

Kuvatut oireet vastaavat epilepsian oireita. Siinä kyse on sairaudesta ja aivojen sähköisen toiminnan häiriötilasta. Tämä purkautuu kohtauksina, joissa tajunta hämärtyy ...jne. Monet kreikkalaiset ajattelivat tämän sairauden olevan eräänlainen jumalallinen vierailu ja kutsuivatkin sitä pyhäksi sairaudeksi. Sen oireet tunnettiin jo tuolloin laajemminkin.

Länsimaalainen ajattelee helposti tämän kuvatun olevan epilepsiaa – ei muuta. Eri puolilla maailmaa tulevilla ja New age tyyppisissä asioissa mukana olleille ihmisillä voi kuitenkin olla henkiin tai henkivaltoihin liittyviä kokemuksia ja pelkoja. Tällaisille ihmisille on äärimmäisen tärkeää saada tietää ja kokea, että Jeesus on kaikkia (henki)valtoja ja voimia suurempi.

Monet kristityiksi kääntyneet ovat vapautuneet shamanismin taakoista, kuoleman mahdollisuudesta ja kokemistaan ahdistuksista. Samanlaisia kokemuksia voi kuulla New Agen ja vastaavien parista Jeesuksen luokse kääntyneiltä ihmisiltä. Näyttäisi siltä, että mitä kauemmas ihmiset menevät Kristuksen luota ja etsivät erilaisista hengellisyyksistä elämäänsä sisältöjä sitä todennäköisemmin heidän elämäänsä tulee sisäistä levottomuutta, rauhattomuutta ja pelkoja.

Epilepsiaa tai muiden sairauksien kanssa eläville on tärkeää tietää, ettei Jeesus ole kaukana kenestäkään meistä. Sairaudet näyttävät kuuluvan elämään tällä puolella taivasta. Tämän alustuksen kirjoittaja on elänyt yli kymmenen vuoden ajan taukoamattoman kroonisen kivun ja puutumisen kanssa. On saatu lääketieteellistä apua, fysioterapiaa ja moni on rukoillut, että paranisi. Kivun ja Herran Jeesuksen kanssa on kuitenkin eletty ja eletään. Jumala on hyvä kaikkina aikoina.

Jae 19. Kuullessaan tilanteesta, opetuslasten kyvyttömyydestä ja nähdessään väittelyn jälkimaininkeja Jeesus päivittelee epäuskoista sukupolvea, jonka keskellä hänen täytyy olla ja elää. Jeesus parahtaa, että kuinka kauan minun pitää pysyä sen keskellä tai jaksaa kestää sitä.

Näissä sanoissa voi kuulla kaikuja viidennestä Mooseksen kirjasta (5. Moos 1:35, 32:5, 20) Psalmista 78:8 ja Jeremia 7:29. Niissä kohdissa ja useissa muissa kohdissa Jumala ilmaisee ärtymystään epäuskoista ja uskotonta Israelia sekä sen kulloisia sukupolvia kohtaan. Jeesuksen sanat kohdistuvat koko kansanjoukkoon; pojan isään, opetuslapsiin, kirjanoppineisiin ja paikalla olleisiin. Kenelläkään ei näyttänyt olevan uskoa.

Jeesuksen retorinen kysymys, ”kuinka kauan minun on vielä oltava teidän keskuudessanne?”, ei nouse ainoastaan Jeesuksen ärtyneisyydestä ihmisen Jumalaa kohdistuvan uskottomuuden vuoksi. Siinä on myös edessä olevan ristintien tuskaa. Lopulta Jeesuksen vie ristille ihmisten kovuus, uskottomuus ja pahuus. Kysymys on ihmisen luottamuksen puutteesta ja epäuskosta Jumalaa kohtaan.

Tuo uskottomuus ja tottelemattomuus Jumalaa kohtaan sekä itsekkyyks mahdollistavat kaikenlaisen pahuuden etenemisen. Se synnyttää kärsimystä ihmisille, mutta myös Jumalalle. Epäusko Jumalan selkeää sanaa kohtaan johti syntiinlankeemukseen. Epäusko vaikeuttaa pahojen asioiden torjumista tai henkivaltojen vastustamista (katso Ef. 6:12 ja Room. 8:38-39).

Jeesus tietää aikansa käyvän vähiin. Ristillä hänet vie lopultakin epäusko, jota hän tässäkin tilanteessa tuskailee. Jeesuksen osoittama ärtyneisyys tai turhautuminen ei tarkoita sitä, ettei Jeesuksella olisi myötätuntoa tarvitsevia tai kärsiviä kohtaan. Hän on aina valmis auttamaan tai tukemaan kärsivää oli kärsimyksen syyt sitten millaisia tahansa. Osoituksena tästä hän pyytää isää tuomaan kärsivän poikansa luokseen.

Kirkkoisä Augustinuksen pohdintaa uskoon ja sen puutteeseen liittyen:

Augustinus nostaa esiin Jeesuksen sanat: ”Kun Ihmisen poika tulee, löytäneekö hän uskoa maanpäältä. Herramme puhui kypsästä ja vakaasta uskosta, jota on harvoin löydettävissä maan päällä. Kirkon tai seurakunnan kokousten tulisi olla täynnä uskoa, sillä kuka tulee niiden kokoontumisiin, jos niissä ei ole koettavissa tällaista uskoa? Ja kenellä on sellainen kypsytynyt usko, että sillä voi siirtää vuoria? Katsokaa apostoleja. Eivät he olisi jättäneet kaikkea mitä heillä oli ja jättäneet niitä taakseen elleivät he olisi kohdanneet koko maailman toivon. Eivät he olisi lähteneet liikkeelle ja seuranneet Herraa, jos heillä ei olisi ollut edes hiukan tällaista uskoa. Ja kuitenkin he kokivat uskonsa riittämättömyyttä ja kypsymättömyyttä, siksi he pyysivät Herralta: ”Vahvista meidän uskoamme.” Löydämme helpoimmin arkaa ja vähitellen esiin tulevaa tai arasti kasvavaa uskoa, joka ei ole vielä täyttä uskoa. Tällaista uskoa näyttää olleen isällä, kun hän toi Herralle pahan hengen vaivaaman poikansa parannettavaksi. Kun Jeesus kysyi, että uskooko hän, niin hän parahi: ”Herra minä uskon, auta minua epäuskostani.” Hän ilmaisi tällä toisaalta uskoaan ja myös sen vähäisyyden. Uskonsa vuoksi hän pyytää apua epäuskoonsa. Usko ei ollut vielä täyttä uskoa.”

Jakeet: 20–22.

Markus kuvaa miten paha Henki toimii, kun se kohtasi Jeesuksen. Pojassa laukesi raju kouristelu, kaatuminen maahan ja vaahdon vuotaminen suusta. Tämä sairaus tai vaiva on ollut pojassa jo lapsuudesta asti. Kohtaukset ovat aiheuttaneet kerta toisensa jälkeen vakavan ja usein hengen vaarallisen tilanteen. On näyttänyt siltä, että ”henki” yrittänyt tappaa pojan. Vain läheisten valppaus, taistelu ja pojan suojeleminen näiden kohtausten aikana on pitänyt pojan hengissä.

Jokainen vanhempi, jonka lapsi sairastaa, tuntee syvää tuskaa ja huolta. Erityisesti silloin, kun lapsi sairastaa vakavasti, eikä itse voi tehdä mitään lapsensa auttamiseksi. Myös rakkaan ystävän kärsimys repii sielua. Kun lääkäreitä ei pysty auttamaan, ollaan syvässä epätoivon suossa. Lapsen menettäminen on eräs raskaimmista asioista, joita ihminen voi elämässään kohdata. Tätä pojan isä pelkää. Mielenterveyden kanssa tai päihteiden tuhovoimien piiriin joutuneiden lasten tilanne repii vanhempien ja läheisten sydämet rikki. On itkettyjä ja valvottuja öitä - syvää epätoivoa.

Pojan isä on jo pyytänyt apua kaikkialta. Hän on tehnyt kaikkensa. Isä kääntyi myös Jeesuksen opetuslasten puoleen, kun Jeesusta ei ollut saatavilla. Oppilaiden ajateltiin käyttävien opettajansa kanssa samaa voimaa ja auktoriteettia. Opetuslapset toimivatkin Jeesuksen opettamalla ja valtuuttamalla tavalla, mutta nyt he eivät onnistu. Poika ja isä jäävät vaille apua. Tämän vuoksi Isä pyytää apua Jeesukselta ja sanoo: "... jos sinä jotakin voit." Pienikin apu olisi isälle tervetullutta.

Jumala ei koskaan vaadi meiltä sellaista, mitä hän ei ole käyttöömmme antanut. Saamme aina rukoilla sairastavan kanssa, olla tukemassa ja auttaa sillä mitä meillä on käytettävissämme. Pienillä rakkauden teoilla voi olla yllättävän suuri merkitys. Ne ovat ainakin enemmän kuin mitään tekemättömyys. Voimattomina ja osaamattomina voimme olla läsnä ja lievittää kärsimystä, Rakkauden kaksoiskäskey on hyvä ohje. Rakasta Jumalaa, luota häneen. Rakasta myös Jumalan sinulle antamaa ihmistä ja rakasta myös itseäsi Jumalan ainutlaatuisena ihmisenä.

Kahden ainutlaatuisen ihmisen elämä oli erittäin vaikeaa. Isä oli epätoivoinen ja väsynyt, koska koko ajan piti olla valppaana ja valmis pelastamaan poika tulelta tai vedeltä, joihin kouristukset hänet heittivät. Pojan tilanne oli hänelle itselleen todella raskas eikä häntä varmaan yhtään auttanut, että hän näki surun, hädän ja väsymyksen isässään. Tästä käsin isä melkein huokaisee Jeesukselle: "jos sinä jotakin voit..."

Jakeet 23–24 Jeesus toistaa kysymyksen: "Jos jotakin voit?" Näin hän kohtaa kuulemansa epäilyn ja alkaa auttaa avunpyynnön huokaissutta isää. Jeesus jatkaa: "Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo." Jeesus viittaa kaikkivaltiaaseen Jumalaan, joka on luonut kaiken. Häneen, jolla on valta ja voima tehdä mitä vaan.

Jeesus vakuuttaa toimivansa Jumalan auktoriteetilla. Koska Jumala voi, niin hänen poikansa myös voi. Jeesusta ei rajoita pojan vakava tila tai mikään muukaan. Jeesus tekee selväksi, että hän uskoo Isään, ainoaan, jolla on kaikki valta. Kaikkivaltiaan poikana Jeesuksella on usko, yhteys ja voima tehdä Jumalan valtuuttamia asioita.

Jeesus sanoi, ettei hän poikana voi tehdä mitään omin neuvoin. Jeesus tekee vain sitä, mitä näkee Isänsä tekevän. Mitä Isä tekee, sitä tekee myös poika. (Joh.5:19) Isänsä tahtomalla tavalla Jeesus kutsuu vaivatun pojan isää antamaan epäilyksensä ja epäuskonsa, toivottomasta tilanteestaan huolimatta, Jeesukselle. Jeesuksella on kyky muuttaa asioita tai antaa lohdutusta.

Vaivatun isä vastaa Jeesuksen kutsuun tavalla, johon sisältyy paradoksi eli näennäinen ristiriitaisuus. Isä vastaa suunnilleen näin: "Minä kyllä uskon, mutta auta minua pääsemään epäuskosta, joka jyllää minussa." Isä on rehellinen. Hän uskoo Jumalaan. Kaikkivaltias voi tehdä mitä vaan. Mies uskoo, että Jeesus voi parantaa hänen poikansa, vaikka oppilaat eivät siihen pystyneet. Siksi isä kertoi kansanjoukon keskeltä mistä ihmiset olivat kuohuksissaan ja toi kärsivän poikansa Jeesuksen luokse, vaikka ihmiset kuinka tuijottelivat. Vaivatun pojan isä oli poikansa kärsimyksiä nähdessään itse kärsinyt, kokenut epäusko ja syvää ahdistusta.

Isä haluaisi vapautua epäuskon vaikutuksista. Hän haluaisi saada poikansa parantuneena tai vapautettuna takaisin. Näin koko perhe voisi hengittää rauhassa ja päästä kokemaan normaalin elämän iloa pitkän ja pimeän matkan jälkeen. Isän uskon puute ei ole haluttomuutta suostua Jeesuksen voimaan ja yhteyteen hänen kanssaan. Kyseessä on lamaannuttava kyvyttömyys kärsimyksen keskellä uskoa, kun mahdollisuudet pojan paranemiseen näyttivät niin mitättömiltä.

Usko ja toivo olivat jääneet epäuskon ja toivottomuuden hyökyaallon alle. Niiden kuohujen keskeltä isä tunnustaa epäuskonsa ja pyytää Jeesusta auttamaan itsensä pois epäuskonsa lamaannuttamista kuohuista. Hän puhuu Jeesukselle, joka on kaiken uskon lähde. Jeesus näyttää ensin hoitavan isän kipeää sydäntä ja uskon puutetta. Sitten hän kääntyy vapauttamaan poikaa.

Ehkä Jeesuksen isään vuodattama vahvistuva usko ja Jeesuksessa asuva yhteys taivaalliseen Isään toimivat yhdessä ja paraneminen tapahtuu. Jumalan voimasta ja antamasta toivosta – ei ihmisen.

Jae 25. Poikaa vaivanneeseen henkeen viitataan saastaisena henkenä, kun tapahtumasarjan alussa puhuttiin mykästä hengestä. Jeesus suuntaa sanansa hengelle tai demonille, joka estää poikaa puhumasta ja kuulemasta. Tuossa hetkessä pojan vastaanotto- ja kommunikointikyky on suljettu pois. Jeesus käyttää käskysanoja, vaatii henkeä poistumaan ja olemaan enää koskaan palaamatta häneen. Monissa muissa kohdissa, joissa Jeesus parantaa hän en puhuttele henkiä, vaan parantaa ilman henkien käskemistä. Näyttää siltä, että Jeesus toimii sen mukaan, millaisia asioita hän kohtaa.

Jeesus sanoo: ”Minä käsken sinua.” Näyttää siltä, että henki tai sairaus pystyi vastustamaan Jeesuksen oppilaiden auktoriteettia, mutta ei kyennyt vastustamaan Jeesuksen voimaa ja auktoriteettia. Evankeliumeissa pahat henget näyttävät poikkeuksetta tunnistavan Jeesuksen. Käsky poistua on tällaisissa tilanteissa tavanomainen tapa toimia. Nyt kuultava käsky olla koskaan palaamatta on evankeliumeissa ainutlaatuinen. Matt. 12:43–45 käy ilmi, että paha henki voi palata ei toivottujen kavereittensa kanssa vapautuneeseen. Jesus käskyy pojan tapauksessa täydellistä ja pysyvää paranemista samalla sulkien pois pahan hengen tai vaivan paluun mahdollisuuden.

Jakeet 26–27. Paha henki reagoi voimakkaasti ja poika kokee vielä yhdet rajut, kun jokin ylimääräinen poistuu. Poika valahtaa elottoman ruumiin kaltaiseksi. Kansa luulleekin pojan kuolleen tässä rytäkässä. Jeesus ottaa poikaa kädestä ja nostaa hänet jaloilleen. Poika palautuu vähitellen ennalleen. Viimein poika ja koko hänen perheensä on vapaa. Parantuminen, vapautuminen, pelastuminen ja rauhan saaminen elämän kipujen keskelle heijastuvat aina laajemmalle. Ne eivät voi jäädä piiloon tai huomaamatta.

Markus käyttää tässä melko samanlaista kieltä kuin Mk. 5:41-42, jossa Jeesus herätti kuolleen tytön sanomalla hänelle: ”Talita kuum - tyttö nouse.” Sekä poika että tyttö olivat maanneet kuolleen tai lähellä sitä. Jeesuksen myötätunto ja parantava läsnäolo palauttivat heidät takaisin normaaliin elämään.

Parantuminen koettiin tuolloin ja nykyäänkin pelastumisena kuoleman vallasta. Ensimmäisessä Korinttolaiskirjeessä Paavali toteaa, että vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema. (1. Kor.15:26-27) Lopulta kaikki paraneminen ja terveys täällä maanpäällä on väliaikaista, mutta syntien anteeksi saaminen ja pelastus tuovat ikuisen terveyden sekä tien taivaan kotiin.

Jakeet 28–29. Isän ja vaivatun pojan kohtaaminen tapahtui siis kirkastusvuorikokemuksen jälkeen. Kun poika on vapautunut, niin opetuslapsilla oli Jeesukselle tärkeä kysymys: ”Miksi me emme voineet ajaa pahaa henkeä pois tai parantaa poikaa.” Kysymys on aiheellinen, koska he olivat aiemmin käyttäneet Jeesuksen antamaa valtaa ja voimaa parantaen voitelemalla sairaita öljyllä ja ajamalla pois pahoja henkiä Hänen nimessään. He olivat siis nähneet parantumisia ja vapautumisia (katso Mk. 3:15, 6:7, 13 ja 30) Jesus vastasi, ettei tätä lajia epäpuhtaita tai saastaisia henkiä saa lähtemään muuten kuin rukouksella. Useissa vanhoissa käsikirjoituksissa on lisäys ja paastolla.

Tämä vastaus antaa ymmärtää, että Jeesus jotenkin esittelisi tai luokittelisi epäpuhtaita henkiä eri kategorioihin. Tällöin näyttäisi siltä, että henget, jotka estävät puhumasta ja kuulemasta olisivat haasteellisempia, kuin muut. Uudessa testamentissa ei kuitenkaan ole toista kohtaa, jossa tällaista luokittelua voisi aavistella. Jeesuksen tapa toimia oli suoraviivainen aina, kun hän kohtasi demoneita tai pahan valtaa. Hän käytti yksikertaisia käskysanoja, kuten Mark 5 luvun alussa, jossa hän päästää miestä vaivanneen Legioonaksi esittäytyneen henkirypään menemään sikoihin.

Olivatko Jeesuksen yhdeksän opetuslasta unohtaneet rukoilla taivaan ja maan Herraa, kun he kohtasivat vaivautun pojan? Yrittävätkö he kenties kärkeä henkeä tai sairautta poistumaan toteuttaen oppimaansa metodia tai mallia. Kyse taittaa kuitenkin olla aina lopulta yhteydestä elävään Jumalaan ja hänen tahtonsa toteuttamisesta ei metodeista tai formaateista. Rukous eli yhteys Jumalaan on paljon tärkeämpää, kuin toimintatapa tai metodi.

Jeesuksen pointti on tämä: Hänellä on persoonassaan Jumalan auktoriteetti, joka mahdollistaa demonien, jopa legioonan verran pahojen henkien, ajamisen pois yksinkertaisilla käskysanoilla. Opetuslasten auktoriteetti on aina delegoitua. Heidän tulee siksikin tunnustaa riippuvaisuutensa Jumalaan, pyytää rukouksessa Jumalaa auttamaan tai ajamaan pois pahat henget tai koskettamaan sairaita.

Teologinen näkökulma:

Jeesuksen uskoon liittyvä julistus - kaikki on mahdollista hänelle, joka uskoo (joe 23) - ei ole avoin shekki tai valtakirja, johon voimme laittaa minkä summan tai toiveen tahansa. Päivämme evankeliumi auttaa ymmärtämään mitä tuo "kaikki on mahdollista sille, joka uskoo" merkitsee. Se viittaa Jumalan voimaan, häneen kaikkivaltiaaseen. Jeesukseen uskovissa ei ole itsessään voimaa. Opetuslapset turvaavat Jeesukseen, hän vuodattaa voimansa ja lohtunsa ajallaan.

Lopulta ei ole kysymys vaivautun pojan isän uskosta tai sen määrästä tai opetuslasten voimasta. Kyse on Jeesuksesta, joka toimii jumalallisen voimansa kautta. Hän on itse Jumala ja siksi hän voi tehdä kaikkivaltiaan tekoja. Usko, joka johtaa jumalalliseen väliintuloon tai lohdutukseen, ei ole uskoa itseemme tai oletusta oman uskomme voimaan tai määrään.

Usko on lahjaksi annettua, varauksetonta luottamusta Jumalan ainutlaatuiseen voimaan. Hänelle ei mikään ole mahdotonta. Tämä Jumala toimii poikansa ja Pyhän Henkensä kautta. Uskoon sisältyy selviytyminen epäilyksistä tai voima epäilysten keskellä. Uskoon sisältyy halu rukoilla ja pyytää Jumalan puuttumista asioihin, odottamista ehtoja asettamattomalla luottamuksella. Jumala toimii aikanaan ja tavalla, jonka näkee oikeaksi. Usko on jäämistä Jumalan käsiin, käy miten käy ja menee, miten menee. Itseasiassa usko ja rukous ovat saman kolikon eri puolet. Toista ei voi olla ilman toista. Epäilyjämme suurempi usko on Jeesuksen antama lahja.

Dietrich Bonhoefer on kirjoittanut tähän Markuksen evankeliumiin kohtaan liittyen tällaista:

" Kaikille heille, jotka puolustelevalt tottelemattomuuttaan Jeesuksen antaman kutsun edessä ja vetoavat joko omaan uskoonsa tai sen puutteeseen, Jeesus sanoo näin: Sinun tulee yksinkertaisesti totella ja tehdä konkreettisia tekoja, älä pidä kiinni sinua sitovista asioista, luovu asioista, jotka erottavat sinut Jumalan tahdosta. Älä sano, ettei sinulla ole uskoa toimia näin. Sinulla ei tule olemaan uskoa niin kauan, kuin olet tottelematon saamallesi kutsulle, etkä ota sitä ensimmäistä askelta. Älä vetoa siihen, ettei sinulla ole uskoa ja väitä, ettei sinun tarvitse ottaa sitä ensimmäistä askelta... Jos teet näin, niin puot kovan epäuskosi nöyräksi tekeytyvän uskon valepukuun. Käytät silloin pahuudesta nousevaa tekosyytä, joka johtaa epätäydelliseen kuuliaisuuteen ja riittämättömään uskoon. Riittämätön usko puolestaan tuottaa epätäydellistä kuuliaisuutta. On tottelemattoman ihmisen teennäistä uskollisuutta, jos hän tunnustaa epäuskoisuutensa siellä, missä tarvittaisiin kuuliaisuutta ja samalla leikittelee tuollaisella epäuskon tunnustuksella. Koska uskot, ota ensimmäinen, vaikka horjuva askel. Se johdattaa sinut Jeesuksen Kristuksen luokse. Jos et oikein osaa uskoa, niin ota silti tuo sama askel. Se on määrätty sinun otettavaksesi. Sinun ei tule kysellä tai analysoida uskosi tai epäuskosi määrää. Tottelevaisuuden askeleet ja teot tulee ottaa ja tehdä välittömästi. Niissä meille annetaan tilaisuus, jossa usko tulee mahdolliseksi ja todelliseksi." - Dietrich Bonhoeffer

Kirkkoisien lausumia, joihin voi saarnassaan viitata:

Augustinus:” Rukoilemme voidaksemme uskoa ja uskomme voidaksemme rukoilla.”

Hieronymus:” Mikään määrä uskoa ei voi säilyä ilman rukousta”

Tertullianus:” Demoniset pakkokeinot tai hallintovalta tulevat sidotuiksi, kun ne joutuvat kohtaamaan lihaksi tulleen Herran läsnäolon.”

Tertullianus:” Ne, jotka eivät pidä yllä yhteyttään Pyhän Hengen voimaan, ovat haavoittuvia pahuuden ansoille ja voimille.”

Liittymäkohtia kolehtikohteisiin ja ihmisyyteen:

Kolehdilla tuetaan Kambodzhassa ja Mongoliassa perheradiotyötä. Krusa-FM Kambodzhassa ja Ger Bulin radio (WIND-FM) Mongoliassa tarkoittavat molemmat paikallisilla kielillä ”perhe”. Jumalan perheväkenä voimme tukea näitä perheitä tukevia ja ihmisten hyvinvointia edistäviä radioasemia. Kambodzhassa toivutaan edelleen punakhmerien järkyttävän terrorin seurauksista. Terrori rikkoi yhteisö- ja perherakenteet sekä muut ihmisyyttä tukevat rakenteet. Mongoliassa sosialismin aiheuttamat muutokset perinteisiin perhearvoihin, päihteet ja ihmisiä rikkova seksuaalisuus ovat aiheuttaneet kärsimystä ja rikkoneet hoitavia perheyhteisöjä.

Mainittujen syiden vuoksi perheiden hyvinvointia ja eheyttä tukevat ohjelmat ovat niin tärkeitä. Niitä myös kuunnellaan paljon. Ohjelmissa käsitellään mm. Vanhemmuutta, lasten kasvatusta, talouden hoitoa ja parisuhteita. Teiniraskauksista tunnetussa Mongoliassa kustannetaan myös seksuaalivalistusta. Ohjelmissa käsitellään myös elämän tarkoitusta ja elämän tarkoitusta. Evankeliumi kuuluu monissa ohjelmissa muun hyödyn siivellä, perheiden parhaaksi.

Evankeliumissa kohtaamme sekä yhteisön, joka on rikki ja ainakin jossain määrin epäuskoinen. Kohtaamme Isän ja hänen rikkinäisen poikansa sekä aavistelemme koko perheen olevan vaativan tilanteen rikkomia. Jeesus edustaa aina toivoa, lohtua ja pelastusta. Jos olemme tulleet rakkauden hipaisemiksi, niin voimme olla välittämässä tätä rakkautta eteenpäin. Usko ei ole omaamme, vaan Jeesuksen meissä herättämää.

Meitä kutsutaan toimimaan Jeesuksen kaltaisina. Osoittamaan rakkautta, toimimaan Jumalan rakkauden kanavina, sillä mitä meillä on käytettävissämme. Vaikka koemme opetuslasten neuvottomuutta, voimattomuutta ja osaamattomuutta, niin tällaisenaamme ja sillä uskolla, mitä meillä on käytettävissä tai minkä olemme lahjaksi saaneet. Sen avulla ja Herramme kunniaksi voimme palvella niissä viitekehyksissä, joissa elämme.

Ihmisyyden kokemus yhdistää minut ja sinut Jeesuksen evankeliumissa kohtaamiin ihmisiin, naapureihimme, Kambodzhassa ja Mongoliassa eläviin ihmisiin sekä kaikkiin muihinkin. Ihmisenä elämiseen kuuluu erilaiset vaiheet ja vaikeudet. Kun niitä kohtaa, niin nöyryys lisääntyy ja ihminen tulee hiotuksi.

Loppusanat:

Toivottavasti sinä, arvoisa Sansan kolehtipyhänä saarnaaja tai seurakunnassasi saarnaava, saat tästä pohjatyöstäni ajatuksia saarnaasi varten. Näitä ajatuksia saat täysin vapaasti hyödyntää ja kopioida tehdessäsi saarnaasi.

Toivotan sinulle runsasta Jumalan siunausta. Kiitos, että palvelet Jumalan Sanalla ja lahjoillasi Jumalan valtakuntaa. Näin mahdollistat tuon mahtavan Jumalan valtakunnan pienen haarakonttorin Sansan työtä perheradioiden hyväksi Kambodzhassa ja Mongoliassa.

Terveisin ja iloa saarnan valmisteluun toivottaen

Mikko Matikainen

Sansan, Kotimaantyön johtaja.